

– نیایش و ستایش –

مریم کردی نشاط

www.ketab.ir

سرشناسه	:	کریمی نشاط، مریم، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نیایش و ستایش/نویسنده مریم کریمی نشاط.
مشخصات نشر	:	تهران: اندیشه معاصر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۴ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۹۹۶-۴۴-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فپا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	مناجات
موضوع	:	دعا
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵ ن۹ ک۴/۸/ BP۲۷۱
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۷۷۸
شماره کتابخانه ملی	:	۴۲۰۸۰۸۱

نشر اندیشه معاصر

عنوان کتاب : نیایش و ستایش

نویسنده : مریم کریمی نشاط

نوبت چاپ : اول ، پاییز ۱۳۹۵

انتشارات : اندیشه معاصر

لیتو گرافی ، چاپ و صحافی : معاصر

تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه

شابک : ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۹۹۶ - ۴۴ - ۹

قیمت : ۶۰۰۰ تومان

فهرست

۶	سپاس
۱۵	سخن مؤلف
۱۷	مقدمه
۱۹	فصل اول: کلیات
۱۹	نیایش، ستایش
۲۰	نیایش
۲۱	ستایش
۲۲	حمد
۲۴	تفاوت حمد و شکر
۲۶	دعا
۲۸	مناجات
۲۹	ذکر
۳۱	ماهیت تجربه دینی نیایش
۳۳	فلسفه نیایش و پرستش
۴۱	دعا و نیایش، نیاز فطری بشر
۴۵	فصل دوم: اقسام و آداب نیایش
۴۵	انگیزه نیایش و اقسام آن

۴۸		اقسام دعا کنندگان
۴۹		اقسام دعا و نیایش
۴۹		تشریعی و تکوینی
۵۱		آداب نیایش
۵۱		الف. آداب باطنی
۵۲		۱. بینش آگاهانه به مدعو (خدا)
۵۴		۲. انتخاب اذاف والا
۵۶		۳. مشاهدات عظام خدا
۵۸		۴. شهود علم حق به بطن
۵۸		۵. شناخت جایگاه نایجات و هلاکت
۵۹		۶. سنجش مطلب و مطلوب
۶۰		۷. توکل و سپردن امور به خدا
۶۰		۸. حضور قلب
۶۱		۹. تخلیه دل
۶۲		ب. آداب ظاهری دعا و نیایش
۶۲		۱. حمد و مدح پروردگار
۶۳		۲. اقرار به تزکیه محمد و آل (صلوات الله علیهم)
۶۳		۳. پیش دستی در دعا
۶۴		۴. دعای دسته جمعی
۶۴		۵. دعا برای دیگران
۶۵		۶. دست سوی آسمان دراز کردن
۶۵		۷. دعا در حالات خاص
۶۶		۸. دعا در اوقات خاص
۶۷		۹. دعا در مکان های خاص
۶۸		محتوا و مضمون نیایش
۷۱		درخواست نیایشگر اعم از مادی و معنوی

۷۲	نیاز به دعا و نیایش از منظر عقل و دین
۷۵	نیایش از دیدگاه دانشمندان و متفکران
۸۳	ستایش و پرستش کل موجودات
۸۵	فصل سوم: نیایش در دین اسلام
۸۵	تعاریف دین
۸۷	اسلام
۸۸	قرآن کریم معجزه پیامبر
۸۸	نخستین و آخرین عبادت
۸۹	اصول اسلام
۸۹	ارکان اسلام
۸۹	نماز
۹۰	پرستش
۹۱	محتوای پرستش
۹۱	عبادت
۹۱	توحید در عبادت
۹۲	انگیزه عبادت
۹۳	انگیزه عبادت در عارف الهی
۹۵	نقش دعا و نیایش در زندگی
۹۹	ستایش و نیایش در قرآن
۱۰۲	مناجات با خدا در روایات و احادیث
۱۰۴	نیایش پیامبران الهی
۱۰۵	نیایش نوح برای رهایی از قوم ستمکار
۱۰۷	تفاوت ستایش خدا و دیگران
۱۰۷	الف - توجه و آشنایی انسان با ستایش خدا

- ب - رهایی انسان از ستایش غیر خدا ۱۰۸
- ج - خداوند شایسته ستایش است ۱۰۸
- عوامل حرمان از مناجات با خدا ۱۰۹
- موانع ذکر و مناجات از منظر قرآن ۱۱۰
- انگیزه های نیایش در اسلام ۱۱۳
- ۱- برقراری ارتباط و ابراز انس به معشوق ۱۱۳
- ۲- تقرب به حق ۱۱۴
- ۳- جایگاهی برای شکر و سپاس پروردگار ۱۱۴
- ۴- توسل، شفاعت و استغاثه ۱۱۵
- ۵- جلب و تأمین خشنودی پروردگار ۱۱۶
- ۶- استغفار و طلب آمرزش ۱۱۶
- ۷- اقرار و گواهی به یکتایی حق ۱۱۶
- ۸- اظهار عجز و بیان قدرت الهی ۱۱۷
- آثار دعا و نیایش ۱۱۸
- ۱- آشنایی با معارف الهی: ۱۱۸
- ۲- آرامش درونی: ۱۱۹
- ۳- نجات و رهایی از مشکلات: ۱۲۰
- ۴- تحصیل نعمت های الهی: ۱۲۱
- ۵- منزلت نزد پروردگار ۱۲۱
- ۶- شفای درد و بیماری: ۱۲۲
- ۷- دفع بلاها ۱۲۳
- چند قطعه ادبی ۱۲۴
- نیایش با خدا ۱۲۴
- قسمتی از مناجات مفتقرین از خمسه عشره امام سجاده (ع) ۱۲۴
- نیایش هایی از سعدی ۱۲۵
- نیایش هایی از حضرت مولانا ۱۲۶

نیایش هایی از حافظ.....	۱۲۶
نیایش هایی از ابو سعید ابوالخیر.....	۱۲۷
نیایش هایی از بابا افضل کاشانی.....	۱۲۷
نیایش هایی از باباافغانی شیرازی.....	۱۲۸
نیایش هایی از عبدالرحمن جامی.....	۱۲۸
نیایش هایی از علامه حسن زاده آملی.....	۱۲۹
نیایش هایی از نجم الدین رازی.....	۱۳۰
نیایشی از رفیع سمّانی.....	۱۳۰
نیایش هایی از ریاضی سمرقندی.....	۱۳۱
نیایشی از شهریار.....	۱۳۱
نیایش هایی از عراقی.....	۱۳۱
فهرست منابع.....	۱۳۳

سخن مؤلف

در گستره هستی، انسان را از این مقام را با مقدس‌ترین روح صاحب گشت، و تعهد نگهداری این مقام، منیت را با خدای خویش بست و با اقرار به پروردگاری وی پاسداری از حریم مقدس انسانی را نمود و عمل خود را در بونه عمل از صافی گذراند و ایمان خویش را با نیایش صفا و جلا داد و بنسبت عبادت دیدگان خود را نور بصیرت بخشید و بدین وسیله از تنگنای بی‌پناهی و تنهایی حجاب یافت، و در پناه ذات اقدس الهی که جاودانه و همیشگی است مأمن گزید. در اینجا است که رابطه عبد و معبود مطرح، و مقوله عبادات گشوده می‌شود و باب گفتگو از مسائل عبادی و دینی در ارتباط با نیایش باز می‌گردد. این کتاب در سه فصل به ترتیب زیر تنظیم شده است.

۱- فصل اول: کلیاتی درباره نیایش و معنای لغوی و اصطلاحی آن و مترادف‌های دیگر آن بیان شده است.

۲- فصل دوم: اقسام نیایش و دعا و همچنین آداب ظاهری و باطنی آن مورد بررسی قرار گرفته است و از سوی دیگر نگاه اندیشمندان و متفکران نیز در این باب مطرح گردیده است که با اندکی ژرف نگری قابل تأمل است.

۳- فصل سوم: مفاهیم دعا و نیایش از نظر اسلام و جایگاه آن در این دین مقدس همراه با آیات و روایات معصومین ذکر شده است و در انتها چند قطعه ادبی نیایش با خدا از بزرگان بیان گردیده است.

امید است با تأسی از آموزه های بلندالهی و در پرتو توجهات حضرت حق بتوانیم اندیشه های متعال را در خود پیوریم و رهرو راستین خداوند مهربان باشیم.

در پایان لازم می دانم از زحمات تمام کسانی که در چاپ این کتاب سهیم بوده اند تشکر و تقدیر نمایم.

مقدمه

بشر به اعتبار ارثت حقیقت جویی و فطرت معرفت طلبی، از همان سپیده دم وجود به این نیاز پی برده و برای حیراب کردن آن در جستجوی عروه الوثقی و ابزاری استوار بوده تا با چنگ زدن بدان، روح تشنه خود را سیراب و در برابر فراق از معشوق ازلی و نیز در مشکلات چرخه زندگی از فشار آلام روحی و جسمی خود بکاهد. نیایش و عرض «نیاز» به بارگاه کبریایی حضرت باری از مصادیق عبادت است. عبادت جویی و یاری طلبی است. حقیقتی که با تمسک بدان می توان پیوندی با خدا و استوار میان جان و جانان برقرار کرد. بی تردید مقوله نیایش امری است که پیشینه آن همزاد آفرینش آدمی است و ریشه در ژرفای جان و فطرت بشر دارد و به تصریح آیات محکم قرآن کریم هدف آفرینش چیزی جز شناخت، معرفت و عبادت آفریدگار نیست. نقش نیایش و فلسفه این عبادت والا برقراری ارتباط و کاهش فاصله آفریده ای کوچک در برابر بی نهایت بزرگ است. نیایش شکلی از رفتار دینی است که هدف از آن، جستن ارتباط با موجودیت است که فرد نیایشگر او را به عنوان آفریدگار خود یا موجودی روحانی در نظر می گیرد. فرد نیایشگر در دعاها، خود معمولاً خواسته ای را از مخاطب نیایش خود طلب می کند یا از مخاطب دعا، سپاسگزاری می کند. دعاها معمولاً با بیان کردن واژه هایی به صورت شفاهی یا تداعی آن واژه ها در ذهن انجام می گیرد و در برخی ادیان شکل رایج تر آن به صورت نیایش سرایی است.

یکی از پایدارترین و قدیمی ترین تجلیات روح آدمی و یکی از اصیل ترین ابعاد وجود

آدمی، حس نیایش و پرستش است. مطالعه آثار زندگی بشر نشان می دهد هر زمان و هر جا که بشر وجود داشته است، نیایش و پرستش هم وجود داشته است. چیزی که هست شکل کار و شخص معبود متفاوت شده است. پیامبران پرستش را نیاوردند و ابتکار نکردند، بلکه نوع پرستش را یعنی نوع آداب و اعمالی که باید پرستش به آن آوردند.

آنکس که تورا شناخت جان را چه کند فرزند و عیال و خانمان را چه کند
دیوانه کنی هر دو جهانش بخشی دیوانه تو هر دو جهان را چه کند

www.ketab.ir